

Λίγες σταγόνες ιστορίας

Εισαγωγή:

Σε αυτή την γωνία της εφημερίδας θα αναφέρω ιστορικά πρόσωπα ανά τεύχος. Με την βοήθεια του σχολικού μου βιβλίου ,των μαθημάτων και του διαδικτύου θα παίρνω στοιχεία και θα γράφω για διάφορα πρόσωπα της ιστορίας της Β΄ τάξης του Γυμνασίου.

- Γιάννης Καμπόσος

Β' τεύχος

Βασίλειος Β΄(Βουλγαροκτόνος)

Ο βίος και οι μάχες του

Βίος(κύριες πληροφορίες):

Ο **Βασίλειος Β΄** (958 - 15 Δεκεμβρίου 1025), ο επονομαζόμενος **Βουλγαροκτόνος**, ήταν Βυζαντινός αυτοκράτορας της Μακεδονικής δυναστείας, ο οποίος βασίλευσε από τις 10 Ιανουαρίου 976 έως το θάνατό του στις 15 Δεκεμβρίου 1025 , χαρίζοντας την τελευταία περίοδο πολιτικής ακμής στην αυτοκρατορία. Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 958 και ήταν γιος του αυτοκράτορα Ρωμανού Β΄ και της αυτοκράτειρας Θεοφανούς, η οποία ήταν Ελληνίδα. Ο Βασίλειος Β΄ ήταν γεροδεμένος άνδρας, ο οποίος, αν και με ανάστημα κάτω από το μέσο όρο, φαινόταν μεγαλοπρεπής πάνω στο άλογό του.

Πράξεις και ενέργειες

Λόγοι εξεγέρσεων στην Ασία και αποτελέσματά τους:

Στα πρώτα χρόνια της βασιλείας του, η διοίκηση παρέμεινε στα χέρια του ευνούχου Βασίλειου Λεκαπηνού (νόθου γιου του αυτοκράτορα Ρωμανού Α'), προέδρου της Γερουσίας. Ο Λεκαπηνός ήταν ένας πανούργος και προικισμένος άνθρωπος, ο οποίος ήλπιζε ότι οι νέοι αυτοκράτορες θα ήταν μαριονέτες του. Ο Βασίλειος περίμενε και παρακολουθούσε χωρίς να παρεμβαίνει, μαθαίνοντας όμως τις λεπτομέρειές των διοικητικών επιχειρήσεων και εμβαθύνοντας στη στρατιωτική επιστήμη. Ακόμα και ο Νικηφόρος Φωκάς και ο Ιωάννης Τσιμισκής, που ήταν εξαιρετικοί στρατιωτικοί διοικητές, αποδείχθηκε ότι δεν ήταν τόσο καλοί στη διοίκηση του κράτους. Προς το τέλος της βασιλείας του, ο Ιωάννης Τσιμισκής είχε προγραμματίσει καθυστερημένα να περιορίσει τη δύναμη των μεγάλων γαιοκτημόνων και ο θάνατός του δημιούργησε φήμες ότι ο Τσιμισκής δηλητηριάστηκε από τον Βασίλειο Λεκαπηνό. Ως αποτέλεσμα των αποτυχιών των άμεσων προκατόχων του, ο Βασίλειος Β΄ βρέθηκε από την αρχή της βασιλείας του αντιμέτωπος με ένα σοβαρό πρόβλημα, καθώς δύο μέλη της πλούσιας στρατιωτικής ελίτ της Μικράς Ασίας, ο Βάρδας Σκληρός και ο Βάρδας Φωκάς, διέθεσαν αρκετούς πόρους για να προβούν σε ανοικτές εξεγέρσεις εναντίον της κεντρικής εξουσίας. Το κύριο κίνητρο των δύο ανδρών, οι οποίοι ήταν έμπειροι αλλά αλληλοσυγκρουόμενοι στρατηγοί, ήταν να αναρριχηθούν στον αυτοκρατορικό θρόνο και να εκμηδενίσουν το ρόλο και την επιρροή του Βασίλειου. Ο Βασίλειος, δείχνοντας την τάση για σκληρότητα που θα γίνει το σήμα στο μέλλον του, ανέλαβε να τους αντιμετωπίσει ο ίδιος και κατέστειλε τις εξεγέρσεις τόσο του Σκληρού (το

979) όσο και του Φωκά (το 989). Αυτές οι εξεγέρσεις είχαν βαθιά επίδραση στις προοπτικές και τη μέθοδο διακυβέρνησης του Βασιλείου Β΄.

Εκστρατείες εναντίον των Αράβων :

Έχοντας θέσει τέρμα στις εσωτερικές διαμάχες, ο Βασίλειος Β΄ έστρεψε την προσοχή του σε άλλους εχθρούς της αυτοκρατορίας. Οι βυζαντινοί εμφύλιοι πόλεμοι είχαν εξασθενήσει τη θέση της αυτοκρατορίας στα ανατολικά και οι κατακτήσεις του Νικηφόρου Φωκά και του Ιωάννη Τσιμισκή παρά λίγο να βρεθούν στα χέρια των Φατιμιδών. Μετά από δύο βαριές ήττες του δούκα της Αντιόχειας, Μιχαήλ Βούρτζη, το 992 και το 994, το Χαλέπι πολιορκήθηκε και η Αντιόχεια απειλήθηκε από το στρατό των Φατιμιδών. Το 995, ο Βασίλειος Β΄ μαζί με ένα στρατό 40.000 ανδρών (και με 80.000 μουλάρια) ξεκίνησε εκστρατεία κατά των Φατιμιδών, ανακουφίζοντας το Χαλέπι. Η ταχύτητα της αφίξεως του στρατού του Βασιλείου ήταν εντυπωσιακή για τα δεδομένα της εποχής. Σε δεκαπέντε μόλις μέρες ο στρατός του διέσχισε την απόσταση από τις χιονοσκεπαστες κορυφές της Μακεδονίας μέχρι τις ερήμους της Συρίας. Στη συνέχεια απέκτησε τον έλεγχο της πεδιάδας του Ορόντη και, διεξάγοντας επιδρομές νοτιότερα, κατέλαβε όλες τις πόλεις από την Έμεσα μέχρι την Τρίπολη στο σημερινό Λίβανο. Αν και δεν είχε αρκετές δυνάμεις για να μπει στην Παλαιστίνη και να ανακτήσει την Ιερουσαλήμ, ο Βασίλειος Β΄ κατάφερε να ενσωματώσει στην αυτοκρατορία το μεγαλύτερο μέρος της Συρίας. Κανένας αυτοκράτορας από την εποχή του Ηράκλειου δεν κατάφερε να κρατήσει αυτά τα εδάφη, τα οποία παρέμειναν μέρος της αυτοκρατορίας για τα επόμενα 75 χρόνια.

Η κατάκτηση της Βουλγαρίας

Ο Βασίλειος Β΄ ήθελε να αποκαταστήσει την αυτοκρατορία στα εδάφη που είχαν χαθεί στο παρελθόν. Στις αρχές της πρώτης χιλιετίας, αποφάσισε να αντιμετωπίσει τον μεγαλύτερο εχθρό του, τον Σαμουήλ της Βουλγαρίας. Η Βουλγαρία υποτάχθηκε εν μέρει στον Ιωάννη Τσιμισκή κατά την εκστρατεία του τελευταίου κατά των Ρως του Σβιατοσλάβου, αλλά μέρη της χώρας παρέμειναν εκτός του ελέγχου των Βυζαντινών. Στα τέλη του 10ου αιώνα, οι κλυδωνισμοί στο εσωτερικό της Βυζαντινής αυτοκρατορίας ευνόησαν την ανάπτυξη του βουλγαρικού επεκτατισμού σε ολόκληρη τη χερσόνησο του Αίμου. Η βυζαντινή κυβέρνηση προσπάθησε να προκαλέσει διχόνοια στις τάξεις των Βουλγάρων, επιτρέποντας κατ' αρχάς τη διαφυγή του αιχμάλωτου αυτοκράτορα της Βουλγαρίας, Βόρη Β'. Μετά την αποτυχία του εγχειρήματος, και κατά τη διάρκεια μίας ανάπαυλας της διαμάχης του με την αριστοκρατία, ο Βασίλειος οδήγησε ένα στρατό 30.000 ανδρών στη Βουλγαρία και πολιορκήσε την πόλη Σερδική (σημερινή Σόφια) το 986. Έχοντας απώλειες και ανησυχώντας για την αφοσίωση μερικών από τους κυβερνήτες του, ο Βασίλειος ήρε την πολιορκία και αποφάσισε να υποχωρήσει προς τη Θράκη. Όμως στις 17 Αυγούστου του 986, έπεσε σε ενέδρα και υπέστη σοβαρή ήττα στη Μάχη που έγινε στις Πύλες του Τραϊανού, γεγονός που σημάδεψε για όλη του τη ζωή την πολιτική του απέναντι στους Βούλγαρους. Από το έτος 1000, ο Βασίλειος Β΄ ήταν ελεύθερος πλέον να επικεντρωθεί σε έναν πόλεμο κατά της Βουλγαρίας, έναν πόλεμο τον οποίο προσέγγισε με επιμονή και στρατηγική διορατικότητα. Εκείνη τη χρονιά, ο στρατηγός Νικηφόρος Ξιφίας κατέλαβε την πόλη Μεγάλη Πρεσθλάβα (Βέλικι Πρέσλαφ), παλιά πρωτεύουσα της Βουλγαρίας. Το 1001 ο ίδιος ο Βασίλειος κατάφερε να ανακτήσει

τον έλεγχο στις πόλεις Βοδενά, Βέροια και Σέρβια. Την επόμενη χρονιά, έχοντας ως βάση τη Φιλιππούπολη, κατέλαβε τη στρατιωτική οδό από τον δυτικό Αίμο έως το Δούναβη, περικόπτοντας έτσι την επικοινωνία μεταξύ της Μακεδονίας και της Μοισίας. Μετά από αυτή την επιτυχία, πολιορκήσε το Βιδίνιο (Βίντιν), το οποίο τελικά έπεσε μετά από παρατεταμένη αντίσταση. Το 1014, ο Βασίλειος ήταν έτοιμος να ξεκινήσει μία εκστρατεία με στόχο την εξάλειψη της αντίστασης των Βουλγάρων. Στις 29 Ιουλίου 1014, ο Βασίλειος Β΄ και ο στρατηγός του, Νικηφόρος Ξιφίας, διέλυσαν το βουλγαρικό στρατό στη Μάχη του Κλειδίου στην οροσειρά Μπέλλες. Ο Σαμουήλ(ηγέτης των Βουλγάρων απέφυγε την αιχμαλωσία χάρη στην ανδρεία του γιου του, Γαβριήλ. Έχοντας συντρίψει τους Βούλγαρους, ο Βασίλειος Β' αιχμαλώτισε 15.000 άνδρες, τους οποίους και τύφλωσε αφήνοντας μόνο έναν μονόφθαλμο ανά 100 τυφλούς άνδρες για να μπορέσουν να επιστρέψουν στον Σαμουήλ. Ο Σαμουήλ αντίκρισε συγκλονισμένος τον τυφλό στρατό του και δύο ημέρες αργότερα πέθανε, μετά από καρδιακό επεισόδιο. Αν και η έκταση της κακομεταχείρισης των Βούλγαρων αιχμαλώτων μπορεί να έχει μεγαλοποιηθεί, το περιστατικό αυτό βοήθησε στο να δοθεί αργότερα στον Βασίλειο Β' η προσωνυμία "ο Βουλγαροκτόνος". Το 1018 η Βουλγαρία έγινε βυζαντινό έδαφος και χωρίστηκε σε δύο θέματα. Τα βόρεια σύνορα του Βυζαντίου έφτασαν πάλι στο Δούναβη ποταμό.

Ο Χριστός, ως κύριος της ιστορίας, στεφανώνει τον Βασίλειο Β'.

Το Βυζάντιο το 1025(Θάνατος Βασιλείου Β΄)

Πηγή φωτογραφιών: <http://www.byzantineathens.com/>

<https://www.mixanitouxronou.gr/>